

"İbâziyye'nin Tefsir Metodu"

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri bölüm seminerleri kapsamında SAÜ İlahiyat Fakültesi'nde misafir öğretim üyesi olarak bulunan Umman Sultan Kabus, Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Abdullah el-Hinnâî tarafından "İbâziyye'nin Tefsir Metodu" konulu bir seminer gerçekleştirildi.

TÜRKÇE'YE ÇEVİRİLDİ

Seminerin açılış konuşmasını yapan Temel İslam Bilimleri Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman Akkuş, İbaziyye mezhebi ve misafir öğretim üyesi Dr. Abdullah el-Hinnâî'nin özgeçmişi hakkında bilgi verdi. Arapça olarak gerçekleşen seminer İlahiyat Fakültesi Öğr. Gör. Abdülmelik Yangın tarafından Türkçeye çevrildi.

ÖRNEKLER ÜZERİNDEN

Konuşmasının başında tefsir hakkında genel bilgiler veren Dr. el-Hinnâî, müfessirin yönelimine göre tefsirin rivayet, dirayet ve ilmî gibi çeşitli kısımlara ayrıldığını ifade ederek bunları örnekler üzerinden açıkladı.

DERSLER ALDI

Dr. el-Hinnâî, İbâziyye'nin tefsir metodu

konusuna geçmeden önce bu mezhebin tarihi hakkında da kısa bilgiler verdi. Öncelikle İbâziyye'nin kurucusu olarak bilinen Abdullah b. İbâz'ın fikhî veya kelâmî görüşleri olmadığını ve onun sadece siyasi lider olduğunu vurgulayan Dr. el-Hinnâî, fikhî ve kelâmî görüşler açısından bakıldığında mezhebin öncü isminin aslında Câbir b. Zeyd olduğunu belirterek onun Basra'da birçok sahâbeden ders aldığını aktardı.

MAĞRİB BÖLGESİ

İbâziyye mezhebi müfessirlerinin çoğunun Umman'da değil, Mağrib bölgesinde olduğunu belirten Dr. el-Hinnâî, İbâzî tefsirlerin ruyetullah ve vaad-vaîd konuları dışında Eş'arî tefsirlerle birçok ortak noktası olduğu için pek bilinmediklerini ifade etti. Ayrıca Umman'da Zemahşerî'nin tefsiri gibi meşhur tefsirlerin de okunduğunu aktardı.

ODAKLANMAK

Konuşmasının devamında İbâziyye mezhebine mensup müfessirleri ve tefsirleri tanıtan Dr. el-Hinnâî, bu tefsirlerin metot olarak Sünnî tefsirlerden çok uzak olmadıklarını ve küçük farklılıklar olsa da Eş'arî ve Maturîdî tefsirlere çok yakın olduklarını söyledi. Ayrıca İbâziyye mezhebinin fıkıhta Hanefî ve Şafî mezheplerine yakın olduğunu belirten Dr. el-Hinnâî, konuşması boyunca İbâziyye'nin Sünnî mezheplerle olan benzerliğine dikkat çekerek, farklılıklara değil ortak noktalara odaklanmak gerektiğini vurguladı.